No. 54. 1842.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Dingsdag 3 Mei.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, bij resumtie gelet op het Besluit van Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie *Noord-Braband*, van den 26sten September 1837, Lett. F. F. I, Afdeeling van Policie, (*Provinciaalblad n°. 141*), houdende aanschrijving, om de Ingezetenen jaarlijks op den eersten zondag in de maand Mei, te herinneren aan de bepalingen der Wet van den 1sten Maart 1815, (*Staatsblad n°. 21*), betrekkelijk *de viering der dagen aan de Openbare Christelijke Godsdienst toegewijd*, en om daaraan nadrukkelijk de hand te houden, en door de Beambten van Policie te doen houden.

BRENGEN voormelde Wet bij deze nader ter kennisse der Ingezetenen, zijnde van den volgenden inhoud:

» WIJ WILLEM BIJ DE GRATIE GODS, PRINS VAN ORANJE NASSAU, » SOUVEREIN VORST DER VEREENIGDE NEDERLANDEN ENZ., ENZ., ENZ.,

» Aan alle de geenen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten,

» Alzoo Wij in overweging genomen hebben de noodzakelijkheid » om, op het voetspoor onzer godsdienstige voorvaderen, die daar» op steeds den hoogsten prijs stelden, de pligtmatige viering van » den dag des Heeren en andere dagen den openbaren christe» lijken godsdienst toegewijd, door eenparigen, voor de geheele » uitgestrektheid der Vereenigde Nederlanden algemeen werkende, » maatregelen te verzekeren;

» Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met ge» meen overleg der Staten-Generaal dezer landen, hebben goedge» vonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

» 1. Dat op zondagen en op zoodanige godsdienstige feestdagen, » als door de kerkgenootschappen van den christelijken godsdienst » dezer landen algemeen erkend en gevierd worden, niet alleen » geene bezigheden zullen mogen verrigt worden, welke » den Godsdienst zoude kunnen storen, maar dat in het al» gemeen geene openbare arbeid zal mogen plaats hebben, dan » ingeval van noodzakelijkheid, als wanneer de plaatselijke re» gering daartoe schriftelijke toestemming zal geven.

» 2. Dat op deze dagen, met uitzondering van hetgeen tot waren, » geene koopwaren hoegenaamd op markten, straten of open» bare plaatsen, zullen mogen worden uitgestald of verkocht, » en dat kooplieden en winkeliers hunne waren niet zullen mo» gen uitstallen noch met opene deuren verkoopen.

» 3. Dat gedurende den tijd voor de openbare godsdienstoefening » bestemd, de deuren der herbergen en andere plaatsen, alwaar » drank verkocht wordt, voor zoo verre dezelve binnen den be» sloten kring der gebouwen liggende zijn, zullen gesloten zijn, » en dat ook, gedurende dien zelfden tijd, geenerhande spelen, » het zij kolven, balslaan, of dergelijke mogen plaats hebben.

» 4. Dat geene openbare vermakelijkheden, zoo als schouwburgen, » publieke dansparthijen, concerten en harddraverijen, op de » zondagen en algemeene feestdagen zullen gedoogd worden; » zullende het aan de plaatselijke besturen worden vrijgelaten » hieromtrent eene uitzondering toe te staan, mits niet dan na » het volkomen eindigen van alle godsdienstoefeningen.

» 5. Dat de plaatselijke policie zorg zal dragen, ten einde alle hin» derlijke bewegingen en gerucht in de nabijheid der gebouwen » tot de openbare eeredienst bestemd en in het algemeen alles » wat dezelve zoude kunnen hinderlijk zijn, voorgekomen of te » doen ophouden.

» 6. Dat de overtredingen tegen de bepalingen van dit besluit, » naar gelang van personen en omstandigheden, zullen gestraft » worden met eene boete van niet hooger dan *vijf-en-twintig* » *guldens*, of met eene gevangenis van niet langer dan *drie* » *dagen* voor de overtreders die buiten staat mogten zijn deze » boete te betalen.

» 7. Dat bij eene tweede overtreding de boete of straf zal ver» dubbeld worden en wijders alle de te koop gelegde of uitge» stalde goederen verbeurd verklaard en de Herbergen of andere » publieke plaatsen voor ééne maand gesloten.

» En dat door deze algemeene verordeningen, alle daarmede niet » overeenkomstige provinciale of plaatselijke reglementen en instel» lingen zullen worden gehouden voor vervallen.

» Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden ge» insereerd, en dat een genoegzaam getal exemplaren gedrukt en » aan de Staten in de onderscheidene Provincien en Landschappen, » ingevolge art. 86 der grondwet, ter uitvoering zal worden ge» zonden, met last om dezelve alomme te doen publiceren en affige» ren, en van de predikstoelen der onderscheidene christelijke kerk» genootschappen te doen aflezen.

» Lasten en bevelen voorts dat Onze ministeriële departementen » en andere autoriteiten, justicieren en officieren, wien zulks aan» gaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden, » zonder eenige conniventie of dissimulatie.

» Gegeven in 's Gravenhage, den 1sten Maart des jaars 1815, het » Tweede van Onze Regering.

(*geteekend*) » WILLEM.

» Ter ordonnantie van Zijne Koninklijke Hoogheid,

(*geteekend*) » A. R. FALCK.

Wordende de Ingezetenen bij deze bij vernieuwing ten ernstigsten aangemaand, op voorschreven bepalingen te attenderen, met waarschuwing, dat den Kommissaris van Policie is gelast, daarop te waken en door zijne Agenten te doen waken, en dat iedere bevonden wordende overtreding, bij proces-verbaal geconstateerd en hetzelve aan den Heer Officier van Justitie, ten fine van vervolging zal ingezonden worden.

En zal deze worden gepubliceerd en geaffigeerd, waar zulks te dezer Stede te doen gebruikelijk is.

BREDA, den 28. April 1842.

DE ROY, *vt.*

Ter ordonnancie van dezelven,

De Secretaris der Stad,

H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 29sten April.

Gisteren morgen hebben de hertog en hertogin *van Nemours* zich op Neuilly gevestigd. In den loop van den dag hebben zich bij de hertogin de voorteekenen der bevalling geopenbaard. De koningin heeft zich terstond naar Neuilly begeven; des namiddags ten zes ure is de koning gevolgd en kort daarna is de vorstin van een Prins verlost, aan wien de koning terstond den naam van *Graaf van Eu* gegeven heeft.

– De koning en de verdere leden der koninklijke familie zijn des avonds naar de Tuilerien teruggekeerd.

Men verzekert dat, bij gelegenheid der bevalling van de hertogin van Nemours, en den op 1 Mei invallenden naamdag des Konings, er verscheidene beloningen aan het leger zullen worden uitgedeeld. Zelfs spreekt men van eene kwijtschelding aan staatkundige veroordeelden, over welk punt de ministers zouden vergaderd zijn.

– Heden is op de Tuilerien onder 's konings voorzitting weder een raad van ministers gehouden, waarin tevens verscheidene leden van de commissie voor de ijzeren spoorwegen geroepen zijn.

De discussie over het eerste artikel van het ontwerp betrekkelijk gezegde wegen is gisteren bij de afgevaardigden niet ten einde kunnen loopen. De heer *Gordien* had een amendement op hetzelve voorgedragen, dat de strekking had om de gedachte wegen geheel in eigendom aan kompagnieschappen toe te staan, doch de kamer heeft hetzelve verworpen.

Het aantal voorgestelde amendementen op het gezegde ontwerp is weder met twaalf vermeerderd, 't geen haar getal op twee en twintig brengt, waarover de kamer beraadslagen moet.

— Het verlies van zijnen ouden krijgsmakker en vriend, den maarschalk *Moncey*, heeft den maarschalk *Soult* sterk getroffen, gelijk ook bij de ter aardebestelling gebleken is. Hij zou, naar gezegd wordt, zijn verlangen aan den dag gelegd hebben om hem als gouverneur der Invaliden op te volgen, en van zijne ambtgenooten hebben verkregen, dat gezegde post tot na den afloop der algemeene verkiezingen onvervuld zal blijven, ten einde deze wijkplaats voor zich open te houden, wanneer de uitslag dier verkiezingen het Kabinet tot aftreding mogt noodzaken.

— De lijkplegtigheid voor wijlen den heer *Humann* zal den 30sten

in de kerk de la Madeleine plaats hebben, die daartoe plegtig zal worden ingerigt.

— Terwijl de schuldeischers van den gewezen Notaris *Lehon* alhier de failletverklaring van zijnen eerlijken man vorderen, doet de gemalin van den Belgischen ambassadeur *Lehon* eisch tot scheiding van goederen van haren man, blijkens acte van den deurwaarder *Dreux* van den 16 April, waarin men leest, dat mev. *H. Z. M. de Mosselman*, te Doornik, wonende te Parijs, den eisch doet tot scheiding van goederen tegen den graaf *C. A. J. Lehon*.

— Brieven uit Madrid, tot den 23sten melden, dat de cortes de handeling van het gouvernement in zekere overeenkomst hadden willen afkeuren, doch, na veel moeite van de voorstanders des bestuurs, de stemming ten voordeele van het ministerie uitgevallen was.

De infant don *Francisco da Paula* was van ter zijde verwittigd, dat zijn verblijf te Madrid slechts tijdelijk geduld worden, bij bedacht zou moeten zijn om zich een ander verblijf te Aranjuez of [illegible].

Men spreekt steeds van eene ophandene wijziging in het kabinet. De ministers moeten des avonds bijeenkomen, om over deze door de omstandigheden noodig geworden maatregelen te beraadslagen.

Te Barcelona was den 23sten alles rustig.

— Ter beurze van heden (29 *April*) waren genoteerd: 5 pCt. 119,70; 3 pCt. 81,45; Nap. r. 107,85; Spanje 26; Ned. 2½ pCt. 53¾; Rom. L. 106.

Van den 30sten. — De discussien in de kamer der afgevaardigden zijn sedert gisteren een grooten stap gevorderd; de kamer heeft de zeven eerste zinsneden van het eerste artikel der spoorwegwet aangenomen, de bepaling houdende van den aanleg der wegen naar de noordelijke grenzen, naar het kanaal, naar de Middellandsche zee, naar de Spaansche grenzen en naar den westelijke Oceaan.

— De koning der Belgen zal naar men zegt overmorgen van hier naar Brussel terugkeeren.

— Gisteren is de hertog *van Montpensier* als luitenant bij het 3de regiment artillerie te Vincennes in garnizoen opgenomen. De jonge Prins had des morgens voor eene commissie van hoofd-officieren in het openbaar, in tegenwoordigheid van een drie honderdtal personen, een examen in de onderscheidene theoretische en practische wetenschappen tot het wapen behoorende ondergaan. Des middags is de koning met de prinsen te Vincennes aangekomen, heeft de vestingwerken bezigtigd, de troepen in oogenschouw genomen en aan het zijn zoon, den nieuw benoemden luitenant voorgesteld. Daarna heeft de koning een feestmaal gegeven aan het garnizoen van Vincennes, waarbij hij in persoon voorzaten een toast op het leger instelde, die eenparig door de 2000 aanwezenden met het gejuich van *leve de koning!* beantwoord werd.

— Heden heeft met grooten luister de lijkplegtigheid van wijlen den heer *Humann* in de kerk de la Madeleine plaats gehad. Ook een aantal troepen van alle wapenen waren zoo in de kerk tegenwoordig, als in den omtrek onder de wapenen.

— Ter beurze van heden (30 *April*) waren genoteerd: 5 pCt. 119,95; 3 pCt. 81,75; Nap. rent. 107,95; Spanje 25¾; Ned. 2½ pCt. 54; Rom. L. 106.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 20sten April.

Zijne Majesteit de Koning van Beijeren is den 13den April te Napels aangekomen en heeft weinige uren daarna zijne reis naar Palermo aan boord van eene Koninklijke stoomboot voortgezet.

In berigten uit Napels van 16 April leest men: » Sedert eenigen tijd heerscht bij de koninklijke marine eene buitengewone drukte, en er worden vele schepen uitgerust, dewijl de Koning voornemens is eene algemeene troepenverwisseling in Sicilie te doen plaats hebben. De troepen, welke daar zijn, zullen naar herwaarts komen en nieuwe van hier derwaarts gebragt worden."

— Volgens berigten uit Rome, waren door de pauselijke regering twee honderd uitgeweken Spaansche geestelijken overgehaald geworden, om zich naar Buenos-Ayres [illegible] te begeven, ten einde te voorzien in het gebrek aan priesters, waarover de regeringen dier gewesten bij den Heiligen Stoel geklaagd hadden. Ook uit Peru, waar eene gelijke behoefte zich doet gevoelen, wordt te Rome een bezending verwacht, ten einde de pauselijke regering om voorziening in die behoefte te verzoeken.

— Volgens alle berigten uit Konstantinopel, kreeg *Chosrew*-Pacha weder veel van zijnen invloed terug. Men sprak ernstig van *Izzet's* aftreding. De Sultan moet zeer wrevelig zijn over de gestadige bemoeijingen der Europesche Mogendheden met de zaken van den Libanon en het overige van Syrie.

Onder de Maroniten nam de gisting meer en meer toe, en men vreesde dat zij, te veel op vreemde hulp steunende, tot uitersten zouden overslaan, die hun verderfelijk konden worden. — *Redschid*-Pacha was reeds met 3000 man het gebergte genaderd, denkelijk om met de Drusen de Maroniten aan te vallen.

— Uit Weenen schrijft men van den 20sten April:

Met de van staatswege aangelegd wordende spoorwegen wordt het meer en meer ernst. De 56 daarbij aangestelde ingenieurs, welke in acht technische sectien verdeeld zijn, zijn naar hunne standplaatsen vertrokken, om de rigting der baan van hier naar de Saksische grenzen en naar Triest op te meten. Men gelooft dat dit werk in acht weken gereed zal zijn. Naar alle waarschijnlijkheid zal de aanleg dezer banen in Augustus van dit jaar beginnen. Naar men verneemt zal de baan tusschen Triest, Weenen en de Saksische grenzen binnen zes jaren gereed zijn. Hare lengte bedraagt 80 mijlen en daar de baan overal voor dubbelspoor wordt ingerigt, zoo beslaan de sporen eene lengte van 160 mijlen. Naar de tegenwoordige prijzen zullen dus deze alleen 30 millioenen gulden kosten. De regering heeft, naar men zegt, jaarlijks 15 à 20 millioen voor deze werken bestemd, welke som [illegible] zonder buitengewone middelen gemakkelijk gevonden kan worden en zelfs toereikt om het besluit te volvoeren, dat binnen tien jaren alle tot dusver geprojecteerde spoorwegen in volle werking moeten zijn.

BELGIE.

BRUSSEL, den 1sten Mei.

De kamer der vertegenwoordigers heeft gisteren met 28 teg en 25 stemmen het voorstel van het gouvernement om de quota van den impost der branderijen op 1 fl. te bepalen verworpen, en daarentegen het door de centrale sectie voorgestelde cijfer van 60 centimes aangenomen.

— De *Moniteur* houdt de wet, waarbij aan de weduwe van den generaal *Buzen* een jaargeld van 2000 fl. wordt toegelegd.

— De eerste reis van de stoomboot *British Queen* is Woensdag den 6den dezer bepaald.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 2den Mei.

Eergisteren avond heeft in den Schouwburg alhier het concert van den heer *Vieuxtemps* plaats gehad. Zelden nog mogt het onze kleine stad te beurt vallen, in zoo korten tijd, twee mannen van die verdiensten als *Ole-Bull* en *Vieuxtemps* in haar midden te bezitten. Ten aanwezendheid van het verheven kunstgenot, ons door [illegible], als het ware uitgerust, of ons gevoel wordt op nieuw [illegible] aangedaan door het betooverend spel van den zweden. De heer *Vieuxtemps* had hier reeds een concert gegeven. [illegible] de gelegenheid gehad is bij beide tegenwoordig te zijn, [illegible] dat hij zich ditmaal wezenlijk overtroffen heeft. Welke kracht, [illegible]! welke betooverende klanken! En wat te zeggen van zijne [illegible], wanneer men nu eens den kunstenaar in de fijne flageolet-toonen hooren [illegible], en dan eensklaps tot beneden hoort dalen; wat van die meesterlijke staccatos, arpegios! onze pen zou hiertoe te zwak zijn. De geestdrift der toehoorders zeide meer dan wij zouden kunnen beschrijven. Een telkens driemaal herhaald bravo weergalmde door de zaal en getuigde van de opgetogenheid van Bredasch kunstvereerders. Dit was voornamelijk het geval bij de laatste fantaisie, welke zoo vele toejuiching ten deele viel, dat de concertgever, verrast door deze hartelijke blijken van goedkeuring, nog eens [illegible] trad en eene alleruitmuntendste [illegible] compositie voordroeg. Het zal wel niet noodig zijn er bij te voegen, dat ook deze algemeen werd toegejuicht. — Bij al dat kunstgenot mengde zich een treurig gevoel. Men verneemt namelijk, dat de heer *Vieuxtemps* op zijn vertrek staat naar Belgie, en dat het concert eergisteren avond het laatste geweest is, dat hij hier te lande gegeven heeft. [illegible], dat de beroemde toonkunstenaar, gevoelig voor het [illegible] onthaal dat hij hier te lande ontvangen heeft, [illegible] wederom met een bezoek zal vereeren.

— Mevrouw [illegible] heeft eergisteren avond mede een deel der eerlauweren van haren kunstbroeder ingeoogst, en is evenzeer telkens luide toegejuicht, zoowel in de beide ariaas, door haar voorgedragen, als in de romances, welke met veel smaak werden gezongen.

— Gisteren morgen vroegtijdig is van hier vertrokken het 1ste bataillon van het 6de regiment infanterie, om te Geertruidenberg en de Willemstad garnizoen te houden, terwijl van daar, ter vervanging van gemelde troepen, in den namiddag alhier binnengemarcheerd is, [illegible] Geertruidenberg komende, 2 [illegible] bataillon van gezegd regiment, en de beide [illegible] van uit de Willemstad in onze vesting [illegible] worden. Het muziek van het regiment heeft de vertrekkende en inkomende troepen uitgeleide gedaan en ingehaald.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van ll. Zaturdag is voorgelezen eene Koninklijke boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet, tot regeling van het gebruik van het batig slot der Overzeesche geldmiddelen over 1842. — Drukken, verzending naar de afdeelingen van April.

Zijn ingekomen de verslagen omtrent het onderwijs en het armwezen, gedurende 1841.

Eenige ontvangen verzoekschriften worden aan de commissie verzonden. Deze doet verslag: Bij monde van den heer *Schoonveld*: 1°. Op een verzoekschrift van den heer *Goldberg*, over de voordragt nopens het notariaat; 2°. Op dat van ingezetenen uit Drenthe, wegens het afschaffen van zeker kanton in die provincie. — Beide stukken ter griffie.

Bij monde van den heer *van Rosenthal*: 1°. Op een adres van griffiers van kantongeregten en deurwaarders, over de voordragt omtrent het Notariaat, 2°. Op dat van Gedeputeerden van de contributie-zeedijken, enz. in Vriesland, over hetzelfde onderwerp; 3°. en 4°. Op dat van papierfabrikanten in Gelderland, wegens het tarief, verlangende de verzoekers verhooging van inkomend regt op de buitenlandsche papiersoorten; en 5°. Op een request van een notaris te Eindhoven, over de hypothecaire inschrijvingen. — Al deze stukken zullen ter griffie worden nedergelegd.

Gelijk besluit wordt genomen omtrent een verzoekschrift van veenenaars uit Groningen, en van bakkers uit Limburg, waarover de heer *van Rijckevorsel* verslag doet. Hierna is de zitting gescheiden.

— De berigten nopens den gezondheidstoestand van Z. M. Koning *Willem Frederik*, Graaf van Nassau, luiden bij voortduring gunstig en gewagen van eene toenemende beterschap van den doorluchtigen zieke.

De twee laatste bulletins waren van den volgenden inhoud:

» BERLIJN, 26 *April*

» Z. M. de Graaf van Nassau heeft een gerusten nacht gehad. Niet meer gehoest, en, met uitzondering van kleine tusschenpoozen, goed geslapen. De eetlust neemt toe, gelijk ook de doorluchtige patient grootere opgeruimdheid des geestes aan den dag legt.»

» BERLIJN, 27 *April*.

». Z M. de Graaf van Nassau heeft ook den afgeloopen nacht met slechts korte tusschenpoozingen goed geslapen. De koorts en de hoest hebben opgehouden, en de gesteldheid van den doorluchtigen patient wordt met elken dag beter.»

— Bij besluit van 29 April II. heeft Zijne Majesteit tot ridder der orde van den [illegible] den heer *Lugeol*, korvetkapitein bij de Fransche [illegible].

— Door Zijne Majesteit is, bij besluit van den 27sten April 1842, n°. 89, tot magazijnmeester der artillerie van de 1ste klasse benoemd te Dordrecht, de kapitein der 1ste klasse *J. Altink*, van het 1ste regement artillerie; te Gorinchem, de kapitein der 1ste klasse *J. A. Kohl* van het regement rijdende artillerie.

— De Koning heeft benoemd tot secretaris van Hoogstdeszelfs particuliere zaken, met last te 's Hage om te resideren, den heer *A. R. Houtkoper*, gepensioneerd officier van gezondheid, wiens voorzaten aan het Doorluchtig Huis van Oranje en den Lande gewigtige diensten, met opoffering van goed en bloed, hebben bewezen.

— De *Zuid-Afrikaan* van den 21sten Januarij jl. vermeldt de behouden aankomst aan de Kaap de Goede Hoop van Zijner Majesteits stoomboot *de Hekla*, [illegible] den 14den dier maand zijne reis had [illegible].

— In het *Dagblad van 's Gravenhage* [illegible] aan hetzelve medegedeeld bijzonder berigt:

» Wat wij nog voor weinige dagen hoopten, dat zich niet mogt verwezenlijken, is, naar wij thans vernemen, eene waarheid geworden. De hoog edel gestrenge heer Mr. *J. van 's Gravenweert*, staatsraad in buitengewonen dienst, ridder enz., enz., had besloten, ons (ook zijn) Vaderland, welligt voor altijd, te verlaten, en aan dit besluit heeft zijn hoog edel gestr. reeds gevolg gegeven.

» Het is ons niet bekend, wat daarvan de oorzaak zij; maar, voor de eer van ons land, hopen wij dat de volvoering van gemeld besluit niet moge zijn gegrond op de laatste 4 of 5 regelen der door zijn hoog edel gestr. uitgegeven Reisherinneringen, getiteld: *Het Noorden en het Oosten*. Dan, hoe dit ook zijn moge, het blijft eene treurige gedachte, dat de heer *J. van 's Gravenweert*, een man van het edelst karakter, van Oud-Hollandsche opregtheid, uitgebreide kennis, buitengewone talenten en verdiensten, van welke onze geëerbiedigde Koning nog zoo veel nut kon trekken, het blijft, zeggen wij, eene treurige gedachte, dat zulk een man zijn Vaderland verlaat, om in een vreemd land de vruchten van zijnen geest [illegible] te laten [illegible].

» Zijne ware vrienden nogtans en ook velen der door hem beweldadigde ingezetenen dezer stad roepen hem met ons een hartelijk en dankbaar *vaarwel* toe, en wenschen hem nog een lang en vergenoegd leven, maar hopen tevens, dat zich weldra eenmaal eene even aangename als dringende omstandigheid moge opdoen, om tot ons terug te keeren.»

— Het treurige gerucht, dat de hoog edel gest. heer *Justinus van Schoor*, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, raad van Nederlandsch Indië, op Java zou overleden zijn, heeft zich, helaas! bevestigd. Hij is den 16den December, na eene ziekte van eenige dagen, in den ouderdom van 45 jaren, te Batavia overleden. Zijn dood is een treffend verlies voor het Vaderland in het algemeen, en voor onze [illegible] in het bijzonder. In 1815 naar Java vertrokken, bragt hij aldaar sedert dien tijd het grootste gedeelte van zijn leven door, en verkreeg hij door zijne veeljarige ondervinding zulk eenen rijkdom van kennis, dat hij, naar het algemeen gevoelen, ten volle berekend was voor den post van secretaris der hooge regering, welke hij eerst, en voor de gewigtige betrekking van raad van Neêrlands Indië, welke hij later bekleedde. Eerlijkheid welwillendheid, bedaardheid, nederigheid, helder inzigt, onvermoeide ijver waren de deugden en eigenschappen van den overledene, wiens vroegtijdig afsterven door zijne vele vrienden, zoo hier te lande als op Java, hartelijk betreurd wordt.

— Men schrijft uit Haarlem, van den 29 April: «Men verneemt, dat de heer *A. van der Hoop* onlangs ontvangen heeft een zeer fraai beeld van wit marmer, voorstellende eene jeugdige Nimf, die een' dooden vogel beschreit, zijnde een der laatste werken van den beroemden beeldhouwer *Dannecker*, te Stuttgart, die in het laatst van het vorige jaar is overleden. Het beeld is door den heer *van der Hoop* op zijn buitenverblijf *Spaarn-Berg*, bij de Zandvoort, geplaatst. Het voetstuk is hier ter stede gemaakt volgens de ordonnantie van den heer architect *Zocher*.»

— Naar men verneemt zal te Middelburg een stedelijk gymnasium en een instituut van middelbaar onderwijs opgerigt worden, ter vervanging der tegenwoordige latijnsche en fransche scholen aldaar.

— In de ll. Donderdag, door de Nederlandsche Handelmaatschappij te Rotterdam gehouden veiling van 50,207 kranjangs en [illegible] en 100 kisten *Java*-suiker, is alles verkocht, en wel voor f 19[illegible]

De Londensche berigten van den 30 April behelzen geen staatkundig nieuws van aanbelang. Er waren weder eenige gedeelten der wet op de inkomsten-belasting aangenomen.

— Den 29 stonden de 3 pCt. gec. 92¾; Nederl. 2½ pCt. 53⅛; 5 pCt. 101½; Spanje 21¼; Portugal 5 pCt. 39; 3 pCt. 23¼; Brazilië 68½; Columbia 27¼.

ALLERLEI.

— De heeren *van Hoof*, vader en zoon, horlogiemaker te Antwerpen, hebben een uurwerk vervaardigd, dat in alle opzigten merkwaardig mag genoemd worden. Behalve een uur- en minuutwijzer, heeft het nog vier verschillende andere, die de dagen der week, de dagteekening, de maanden, en de gewone en schrikkeljaren aanwijzen. De zamenstelling van dit uurwerk is van dien aard, dat het gedurende *eene geheele eeuw* loopen kan.

De dagwijzer volbrengt regelmatig zijnen dagelijkschen loop en gaat te middernacht naar den volgenden dag over. Die tot aanwijzing der dagteekening werkt even nauwkeurig en regelmatig, ongeacht het verschil in het getal dagen der maanden, gaande door eene schrandere [illegible], in eens, van den 28sten Februarij op den 1sten Maart over, gelijk ook de maandwijzer. Hetzelfde geschiedt bij de [illegible] wijzer blijft nimmer bij de volgende [illegible] overgaan moet. In de schrikkeljaren, wanneer er 29 dagen in de maand Februarij zijn, wordt de overeenstemming [illegible] met den almanak [illegible] 29sten Februarij heeft de overgang op den 1sten Maart [illegible], zoo als wij reeds gezegd hebben, [illegible] op den 28sten Februarij des middernachts.

Bij de wonderlijke voorbeelden van hondentrouw kan het volgende in Deensche nieuwsbladen voorkomende geval met volle regt worden gevoegd. Een Koppenhaagsch burger, een smid, kocht voor een paar jaren eenen Spitshond. Dit beest gedroeg zich altijd als een hoogst vreedzaam dier, doch onlangs toen zijn meester met hetzelve over de Konings-Nieuwmarkt ging, viel de hond met woedendheid op een voorbijganger aan. De aangevallene vorderde schadevergoeding voor zijne gescheurde kleederen, waarin de smid bewilligde; toen echter de gebetene ook eischte, dat de hond zoude worden doodgeschoten, ontstond hieruit een geschil, het welk tot voor de politie-regtbank werd doorgezet. De hond, dien de smid had medegenomen, was [illegible] stil en bedaard, tot op het oogenblik dat de klager [illegible] kwam, op wien hij even als vroeger met woede [illegible], die nu eerst den hond herkende, want het was avond toen de gebetene op de Konings-Nieuwmarkt was aangevallen, viel bewusteloos neder en bekende, weder bijgekomen zijnde, dat hij bediende was geweest bij [illegible] Zweedschen graaf, welken hij op eene reis in Italie van het leven had beroofd en uitgeplunderd, en aan welken graaf die hond destijds had toebehoord.

— De AMSTERDAMSCHE BEURS van Zaturdag ll. werden verhandeld: Ned. 2½ pCt. 52½; Id. 5 pCt. 101¾; Kansb. 26½; Amort. Syndik. 4½ pCt. 98 drie zest.; Id. 3½ pCt. 77¾; Dom. Losr. 101¼; Handelm. 155; Id. Nieuwe 103¼; O. Indie 5 pCt. 99 drie zest.; Spoorweg Haarlem 79½; Rijn Spoorweg 95; Haarlemmermeer 102¾; Rusland 105¾; Id. Leening 1831–33 98½; 4 pCt. 89 elf zest.;

... in Assi 5 pCt. 69¾ ; certif. van dito 70¼ ; Spanje 19⅛ ; coupons dito 23¾ ; dito onbepaald 16¼ ; Portugal 5 pCt. 31 drie achtste Oostenr. Aand. 350 ; Metall. 5 pCt. 106 dert. zest. Weener bank 5 pCt. 95 ; Polen ƒ 151 ; Amerika 6 pCt 58 ; Id. 5 pCt 54 ; Zuid Amerika Braz. 506 69¼ ; Columbia 6 pCt. 17¾ ; Mexico Nieuwe 5 pCt. 36 ; Peru 11⅞ ; Noord Amerika Philadelphia bij Hope 5 pCt. 54 ; dito bij Rothschild 6 pCt. 61.

R. A. VEREEGH, *Chirurgijn-Dentiste en Accoucheur*, is Verhuisd, en woont in de Lange Brugstraat, Wijk O, N°. 5.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *BREDA*, brengen bij deze ter kennisse der daarbij belanghebbenden, dat voor de gewone PINKSTER-KERMIS alhier ter Stede, invallende op *Maandag* den 16. Mei aanstaande, de LOTING van de STANDPLAATSEN zal geschieden ten Stadhuize, op *Dingsdag* den 10. Mei te voren, des middags ten 12 ure, alsmede dat alle verzoeken of aanvragen, *vrachtvrij* zullen behooren te worden gedaan aan den Commissaris van Policie, met opgave der grootte van de KRAMEN of TENTEN in Ned. maat, aan wien ook de vereischte Patenten zullen moeten worden vertoond; terwijl voorts tot narigt dient, dat geene DOBBELAARS, RIJFELAARS, HOROSCOOPTREKKERS, enz., zullen toegelaten en tegen alle BEDELARIJ ten strengste zal toegezien worden.

BREDA, den 18. April 1842.

DE ROY, vt.

Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAIKES.

OPENBARE VERPACHTING

VAN

ONGEVEER 314 BUNDERS EXTRA GOED

HOOILAND.

De Notaris VAN DER ELST, residerende te *Werkendam*, zal aldaar, ten Herberge van A. VERDOORN Az., op Woensdag den 4. Mei 1842, des namiddags om 2 ure, publiek Verpachten, om twee maal te worden Gehooid:

Voor den Heer D. WISBOOM.

Ongeveer 25 Bunders HOOILAND, genaamd *Werkendam*, op den Kop van den *Ouden Wiel*.

Ongeveer 22 Bunders HOOILAND, genaamd *de Ruigten*, gelegen onder *Sleeuwijk*.

Ruim 26 Bunders HOOILAND, gelegen op de *Kooi* en *Groeningswaard*, onder *Werkendam*.

Ongeveer 13 Bunders HOOILAND, gelegen onder *Werkendam*, genaamd *de Hoeken*.

Voor den Heer A. BLUSSÉ VAN OUD-ALBLAS.

Ongeveer 40 Bunders HOOILAND, gelegen op den *Barcharenpolder*, onder *De Werken*.

Voor den Heer R. DEKKER.

11 Bunders HOOILAND, op den *Groeningswaard*, gelegen onder *Werkendam*, nabij den *Kalverwaard*.

Voor den Heer J. BLEEKER.

14 Bunders, 25 Roeden HOOILAND, op den *Galeiwaard*, onder *Werkendam*, nabij den *Kalverwaard*.

Voor den Heer M. VERMEULEN.

60 Bunders HOOILAND, op den Hoogeinkaden Polder *den Kwistwaard*, gelegen onder *Werkendam*.

Voor P. F. OOMENS.

Ongeveer 4 Bunders, zijnde een nieuw aangelegd Poldertje, genaamd *Bedgemolhoek*, nabij den *Prikpolder*, onder *De Werken*.

En op Donderdag den 12 Mei 1842, des voormiddags om 10 ure, zal in het Hooiland op den Polder *Kijfhoek*, gelegen onder *Dussen*, door gemelden Notaris VAN DER ELST, voor Vrouwe de Weduwe van den Heer G. VERMEULEN VAN EETEN EN MEEUWEN, publiek worden Verpacht:

Ongeveer 100 Bunders extra goed HOOILAND, gelegen op den Polder *Kijfhoek*.

Bij BROESE & COMP., te *Breda*, staat ter Inteekening open op de volgende Werken:

HISTOIRE DE FRANCE, par THÉODOSE BURETTE, professeur d'Histoire au Collège Stanislas.

Conditions de la Souscription.

L'HISTOIRE DE FRANCE ILLUSTRÉE,

Dont le point de départ est l'établissement des Francs dans la Gaule, et la limite la révolution de 1830, sera publiée en 80 livraisons doubles, ou 160 livraisons simples, et formera 2 forts volumes grand in-8°, sur papier jésus vélin, imprimés avec le plus grand soin.

Il paraîtra, le mercredi et le samedi de chaque semaine, une livraison simple 15 Cents. Chaque livraison simple contiendra une forme de texte et plusieurs *vignettes*, *fleurons* et *culs-de-lampe*, imprimés dans le texte.

Seront *tirés à part* et donnés *séparément* les sujets que leur importance et leur développement ne permettront pas d'intercaler dans le texte.

MOEURS, USAGES ET COSTUMES de tous les Peuples du Monde, d'après des documents authentiques et les voyages les plus récents; par N. DALLY, professeur de Géographie et d'Histoire, de la Société Asiatique de Paris, de celle de sciences du Hainaut, auteur des éléments de l'Histoire du Genre Humain. 200 livraisons grand in-8°, papier vélin satiné, contenant la matière de 15 volumes ordinaires, avec 200 très-belles gravures coloriées avec soin.

Voici le plan adopté et le cadre à remplir pour chaque peuple.

I. NOTIONS GÉOGRAPHIQUES ET HISTORIQUES.

II. MOEURS POLITIQUES:

Palais. — Gouvernement. — Lois. — Supplices. — Milice. — Armes. — Pavillons, insignes.

III. MOEURS SOCIALES:

Habitations. — Meubles et ustensiles. — Famille. — Mariages — Education. — Langue. — Sciences, Lettres et Arts. — Agriculture. — Industrie. — Commerce. — Navigation. — Fêtes publiques. — Théatres. — Jeux. — Funérailles.

IV. MOEURS RELIGIEUSES:

Temples. — Prêtres. — Cérémonies.

L'ouvrage sera orné de 200 planches dessinées, non à expliquer le texte qui, dans ces sortes de publications, n'a guère reproduit jusqu'ici que la description des figures; mais à fixer l'attention du lecteur, à individualiser aux yeux, comme le texte à l'esprit, les peuples que l'on étudie.

Extrait du prospectus.

Les sources auxquelles nous avons puisé sont extrêmement nombreuses: nous en avons indiqué quelques-unes; leurs titres complets formeraient la matière d'un volume tout entier. Les unes sont spéciales, les autres sont générales, d'autres non moins disséminées dans une foule de recueils et de publications périodiques.

M. Philippe Vandermaelen, dont l'obligeance ne fait jamais défaut à ceux qui s'occupent de travaux de cette nature, s'est empressé de mettre à notre disposition sa bibliothèque, si riche en voyages dans toutes les contrées du monde.

Nous nous faisons un devoir de déclarer que, privé de ce secours, nous aurions dû renoncer à un projet conçu depuis longtemps; parce que, les sommes à employer pour l'achat des matériaux que nous y avons trouvés, ne nous auraient pas permis de livrer un ouvrage à la portée de toutes les fortunes. C'est par lui ainsi que nous devons des remercîments officiels.

Conditions de la Souscription.

Cet ouvrage sera composé de 200 livraisons qui formeront 4 volumes très-grand in-8°, papier vélin satiné, renfermant la matière de plus de 15 volumes ordinaires. Chaque livraison contiendra une feuille de texte, et une gravure coloriée d'une grande hauteur avec le plus grand soin et représentant souvent plusieurs sujets. Le prix de chacune est de 21 cents. Celles qui devront être rehaussées d'or se payeront le double. Elles produisent un bel effet.

JOCO-SERIA. Petites Misères de la vie Humaine par OLD NICK et GRANDVILLE.

Conditions de la Souscription.

LES PETITES MISÈRES formeront un magnifique volume grand in-8°, orné de nombreuses illustrations dans le texte, et de cinquante sujets tirés à part.

Ce volume sera publié en cinquante livraisons.

La première est mise en vente le jeudi 14 décembre 1841.

Prix de la livraison . . . . 17½ Cents.

JOURNAL DES PIANISTES.

Prospectus.

Parmi tous les Journaux de Musique que sont éclos en grand nombre depuis quelques Années, il n'existe pas un Journal des Pianistes. Le goût de la musique vocale fait de l progrès, mais incontestablement le Piano est aujourd'hui un instrument universel.

Telle est la raison qui nous a décidés à publier un JOURNAL DES PIANISTES. Un motif que nous pourrions faire valoir aussi, c'est que les Morceaux de Piano qui s'achètent séparément, finissent par devenir une assez forte dépense, malgré les 50 pCt. qu'il est d'usage d'accorder sur les Prix marqués de Paris. En souscrivant au Journal on recevra pour un prix très-modique les Compositions les plus remarquables de MM. BURGMÜLLER, BERTINI, CHOPIN, DÖHLER, HERZ, KALKBRENNER, LISZT, THALBERG, WOLFF, etc.

Le JOURNAL contiendra des Morceaux extraits de leurs *Albums* et en ont toutes les *Valses*, *Galops*, *Quadrilles*, qui obtiendront un beau succès dans les Salons.

Conditions de la Souscription.

Il paraîtra régulièrement une Livraison de 8 Pages tous les 15 Jours à dater du 15 Décembre.

Le Prix de l'Abonnement est de ƒ 7 — par an.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.